

MODULUL 1. CONȘTIENTIZAREA CULTURALĂ - TEMA 2. MITURI ȘI TEMERI

Christiana Kouta, Elena Rousou, Elena Nikolaidou, Panagiota Ellina, Paraskevi Charitou

Cyprus University of Technology

1. INTRODUCERE

Organizația Mondială a Sănătății a numit ezitarea la vaccin drept una dintre primele zece amenințări la adresa sănătății globale în 2019. Oficialii din domeniul sănătății publice și medicii au luptat împotriva concepțiilor greșite despre siguranța vaccinurilor de peste douăzeci de ani. Au avut un succes mixt. În ciuda faptului că numeroase studii nu au găsit dovezi care să susțină ideea că vaccinurile provoacă autism și alte boli cronice, un număr tot mai mare de părinți refuză să-și vaccineze copiii.

Vaccinurile sunt unul dintre marii piloni ai medicinei moderne. Viața obișnuia să fie deosebit de brutală pentru copii înainte de vaccinuri, o mare parte fiind doborâți de boli precum rujeola, variola, tusea convulsivă sau rubeola, pentru a numi doar câteva. Astăzi aceste afecțiuni pot fi prevenite complet cu o simplă injecție.

Deci, pe măsură ce știința continuă să avanseze și să abordeze noi provocări, oamenii nu ar trebui să uite câte decese și boli au prevenit vaccinurile și cum continuă să ne protejeze de formele potențial devastatoare de boli infecțioase.

Această unitate de învățare oferă o privire de ansamblu rapidă asupra miturii și temerilor pentru vaccinare.

2. SCOP

Scopul acestui modul este de a spori gradul de conștientizare și recunoaștere a miturilor și temerilor cu privire la vaccinare.

3. REZULTATELE ÎNVĂȚĂRII

La sfârșitul acestui training, participanții vor fi capabili să:

1. Dobândeasca cunoștințe legate de justificarea imunizării utilizatorilor și personalului medical.
2. Înțeleaga și abordeze temerile, miturile, concepțiile greșite despre vaccinare.

4. CADRUL TEORETIC

4.1. CONCEPTE ȘI DEFINIȚII

Constientizare culturala. Gradul de conștientizare pe care îl avem despre propriul nostru fundal cultural și identitate culturală. Acest lucru ne ajută să înțelegem importanța moștenirii noastre culturale și a celorlalți și ne face să apreciem pericolele etnocentrismului (Papadopoulos, 2006).

Vaccinare. Este o modalitate simplă, sigură și eficientă de ne a proteja împotriva bolilor dăunătoare. Utilizează apărarea naturală a organismului pentru a construi rezistența la infecții specifice și întărește sistemul imunitar (Vaccinuri și imunizarea: ce este vaccinarea?, n.d).

Vaccinuri. Ei antrenează sistemul imunitar să creeze anticorpi, la fel ca atunci când este expus la o boală. Cu toate acestea, deoarece vaccinurile conțin doar forme ucise sau slăbite de germeni, cum ar fi viruși sau bacterii, ele nu provoacă boala și nu vă expun riscului de complicații (Vaccins and immunization: What is vaccination?, n.d).

Ezitare la vaccinare. Se referă la reticența sau refuzul de a fi vaccinat.

4.2. CE SPUNE CERCETAREA PE ACEASTĂ TEMĂ

- Gabis, L. V., Attia, O. L., Goldman, M., Barak, N., Tefera, P., Shefer, S., Shaham, M., & Lerman-Sagie, T. (2022). The myth of vaccination and autism spectrum. *European Journal of Paediatric Neurology*, 36, 151-158. <https://doi.org/10.1016/j.ejpn.2021.12.011>

În ciuda datelor copleșitoare care demonstrează că nu există nicio legătură între vaccinuri și autism, mulți părinți ezită să-și imunizeze copiii din cauza presupusei asocieri.

Alți factori care contribuie la miturile și teoriile conspirației care înconjoară asocierea dintre vaccinuri și autism includ faptul că diagnosticul de autism se face de obicei după vârsta de primire a principalelor imunizări din copilărie, precum și apariția ocazională a regresiei după vârsta primului an de vaccinare. În ciuda dovezilor vaste că principala contribuție la creșterea incidenței rezulta din îmbunătățirea procesului de diagnosticare, această creștere rapidă și mediatizată a diagnosticelor de autism alimentează preocupările părinților cu privire la orice intervenție medicală care ar putea fi asociată cu sănătatea copiilor lor.

- Writers, S. (2022, December 20). Vaccine Myths Debunked. [PublicHealth.org](https://www.publichealth.org/public-awareness/understanding-vaccines/vaccine-myths-debunked/). Available at: <https://www.publichealth.org/public-awareness/understanding-vaccines/vaccine-myths-debunked/> [Accesat 08/11/2022].

Temerile legate de siguranța vaccinurilor sunt de înțeles. Programul de vaccinare CDC cere copiilor să primească până la 14 inoculări până la vârsta de șase ani – multe dintre ele vaccinuri dezvoltate în ultimii douăzeci de ani. Mulți părinți nu au încredere în aceste vaccinuri; îngrijorat de potențialul de riscuri și efecte secundare pe termen lung. Cercetările arată însă că cele mai multe dintre cele mai mari temeri ale noastre cu privire la vaccinări sunt nefondate. Aceste opt mituri majore ale vaccinurilor despre care cercetările au dovedit a fi lipsite de temei: Mitul nr. 1: Vaccinurile provoacă autism, Mitul nr. 2: Sistemul imunitar al sugarilor nu poate face față atât de multe vaccinuri, Mitul nr. 3: Imunitatea naturală este mai bună decât imunitatea dobândită prin vaccin, Mitul 4: Vaccinurile conțin toxine nesigure, Mitul 5: O igiena mai bună și o salubritate mai bună sunt de fapt responsabile pentru scăderea infecțiilor, nu vaccinurile, Mitul 6: Vaccinurile nu merită riscul, Mitul 7: Vaccinurile îmi pot infecta copilul cu boala pe care încearcă să o prevină, Mitul 8: Nu trebuie să ne vaccinăm, deoarece ratele de infecție sunt deja atât de scăzute în Statele Unite.

- ***Vaccines and immunization: What is vaccination?* (n.d.). World Health Organization (WHO). Available at: <https://www.who.int/news-room/questions-and-answers/item/vaccines-and-immunization-what-is-vaccination> [Accesat 08/11/2022].**

Această listă de concepții greșite comune a fost scrisă inițial de Centrele pentru Controlul și Prevenirea Bolilor din Statele Unite, în primul rând pentru a fi folosită de către practicienii care vaccinează copiii în practicile lor. O versiune editată este reprodusă aici ca informații utile pentru lucrătorii din domeniul sănătății care se vaccinează, precum și pentru părinții preocupați. Aceste întrebări și răspunsuri abordează concepțiile greșite comune despre vaccinare, care sunt adesea citate de părinții îngrijorați ca motive de a pune sub semnul întrebării înțelepciunea vaccinării copiilor lor. OMS recunoaște cu recunoștință permisiunea CDC Atlanta de a prezenta o versiune editată a „Șase concepții greșite comune despre imunizare”.

- **Kreps, S. E., Goldfarb, J. L., Brownstein, J. S., & Kriner, D. L. (2021). The Relationship between US Adults' Misconceptions about COVID-19 Vaccines and Vaccination Preferences. *Vaccines*, 9(8), 901. <https://doi.org/10.3390/vaccines9080901>. Available at: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC8402532/> [Accesat 7/11/2022].**

În timp ce vaccinarea în masă a atenuat pandemia din Statele Unite, rămân câteva zone de ezitare la vaccin. Printr-un sondaj reprezentativ la nivel național asupra a 1027 de americani adulți, realizat în februarie 2021, acest studiu a examinat concepții greșite individuale despre siguranța vaccinului COVID-19; factorii demografici asociați cu aceste concepții greșite; și relația dintre concepții greșite și dorința de a vaccina. Concepțiile greșite despre siguranța vaccinurilor au fost larg răspândite. O minoritate considerabilă (40%) a considerat că efectele secundare ale vaccinului sunt de obicei severe sau oarecum severe; 85% au subestimat semnificativ dimensiunea și amploarea studiilor clinice; și o parte considerabilă credea fie că vaccinurile conțin coronavirus viu (10%), fie că nu erau sigure (38%), având temeri că vaccinarea în sine ar putea provoca infecție. Aceste concepții greșite au fost deosebit de acute în rândul republicanilor, negrilor, persoanelor cu niveluri mai scăzute de studii și persoanelor nevaccinate. Severitatea efectelor secundare percepută și subestimarea dimensiunii studiilor clinice au fost ambele asociate semnificativ cu ezitarea la vaccin.

- Geoghegan, S., O’Callaghan, K. P., & Offit, P. A. (2020). Vaccine Safety: Myths and Misinformation. *Frontiers in Microbiology*, 11. Available at: <https://www.frontiersin.org/articles/10.3389/fmicb.2020.00372/full> [Accesat 08/11/2022].

Organizația Mondială a Sănătății a numit ezitarea la vaccin drept una dintre primele zece amenințări la adresa sănătății globale în 2019. Motivele pentru care oamenii aleg să nu se vaccineze sunt complexe, dar a fost identificată lipsa de încredere în siguranța vaccinului, determinată de preocupările legate de evenimentele adverse ca unul dintre factorii cheie. Lucrătorii din domeniul sănătății, în special cei din asistența medicală primară, rămân factori cheie de influență asupra deciziilor de vaccinare. Prin urmare, este important ca acestea să fie susținute prin acces ușor la informații de încredere, bazate pe dovezi, despre vaccinuri. Deși părinții și pacienții au o serie de preocupări cu privire la siguranța vaccinurilor, printre cele mai frecvente se numără temerile că adjuvanții precum aluminiul, conservanții precum mercurul, agenții de inactivare precum formaldehida, reziduurile de fabricație precum fragmentele de ADN uman sau animal și pur și simplu numărul mare de vaccinuri ar putea fi copleșitor, slăbind sau perturbând sistemul imunitar. În consecință, unii se tem că vaccinurile cauzează autism, diabet, întâzieri în dezvoltare, hiperactivitate și tulburări de deficit de atenție, printre altele. În această revizuire, sunt abordate mai multe dintre aceste subiecte și evidențiat corpul solid de dovezi științifice care respinge preocupările comune cu privire la siguranța vaccinurilor.

- Gasparini, R., Panatto, D., Lai, P. L., & Amicizia, D. (2015). The ‘urban myth’ of the association between neurological disorders and vaccinations. *Journal of Preventive Medicine and Hygiene*, 56(1), E1-E8. Available at: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC4718347/> [Accesat 8/11/2022].

În societatea modernă, un eveniment advers potențial grav atribuit unei vaccinări este probabil să fie capturat de mass-media, în special de ziare și televiziune, deoarece apelează la emoțiile publicului. Vestea răspândită despre presupusele evenimente adverse ale vaccinării a contribuit la crearea „mitului urban” conform căruia vaccinurile provoacă tulburări neurologice grave și a stimulat asociațiile antivaccinare. Această speculație este legată de faptul că adevăratele cauze ale multor boli neurologice sunt în mare parte necunoscute. Relația dintre vaccinări și apariția unor boli neuropsihiatrice grave este cu siguranță una de coincidență mai degrabă decât de cauzalitate. Această afirmație rezultă din studii controlate care au exclus asocierea dintre vaccinuri și boli neurologice severe, prin urmare se poate spune, cu risc redus de eroare, că asocierea dintre vaccinările moderne și tulburările neurologice grave este un adevărat „mit urban”.

5. ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE

Activitate 1 (durata: 30 minute)

Urmăriți videoclipul Concepții greșite despre vaccinuri: https://www.youtube.com/watch?v=BePYBYAYF_g (în engleză cu subtitrări generate automat traduse în toate limbile)

- Scrieți pe blog (sau postați pe rețelele de socializare sau forumuri) câteva dintre concepțiile greșite despre vaccinuri.

Nr.	Titlul și descrierea	Tip	Limba	Activități de	Acces URL /
-----	----------------------	-----	-------	---------------	-------------

	resursei		resursei	învățare, formare, evaluare	descarcare
1.	Concepții greșite despre vaccinuri	Video 4'23''	engleză*	Învățare individuală Reflecție de sine	https://www.youtube.com/watch?v=BePYBYAYF_g

* Subtitrări generate automat în toate limbile

6. ACTIVITĂȚI DE EVALUARE

Răspundeți la Testul Adevărat și Fals din linkul de mai jos:

<https://www.goconqr.com/quiz/37684353/iene10>

Trimiteți răspunsurile și vedeți rezultatele.

Intrebari si raspunsuri:

1. Vaccinurile sunt inutile atâta timp cât se menține o bună igienă; adică doar apa curată, nutriția și salubritatea pot preveni bolile
2. Vaccinurile sunt concepute pentru a produce o imunitate optimă, dar a avea boala prezintă un risc mai mare, conform OMS
3. Vaccinurile nu sunt necesare dacă o boală nu există într-o țară
4. Oamenii din toate părțile lumii sunt mai predispuși să fie afectați de bolile ce pot fi prevenite prin vaccinare decât de vaccinuri

7. REFERINTE

- Gabis, L. V., Attia, O. L., Goldman, M., Barak, N., Tefera, P., Shefer, S., Shaham, M., & Lerman-Sagie, T. (2022). The myth of vaccination and autism spectrum. *European Journal of Paediatric Neurology*, 36, 151–158. <https://doi.org/10.1016/j.ejpn.2021.12.011>
- Gasparini, R., Panatto, D., Lai, P. L., & Amicizia, D. (2015). The 'urban myth' of the association between neurological disorders and vaccinations. *Journal of Preventive Medicine and Hygiene*, 56(1), E1–E8.
- Geoghegan, S., O'Callaghan, K. P., & Offit, P. A. (2020). Vaccine Safety: Myths and Misinformation. *Frontiers in Microbiology*, 11. <https://www.frontiersin.org/articles/10.3389/fmicb.2020.00372>

Kreps, S. E., Goldfarb, J. L., Brownstein, J. S., & Kriner, D. L. (2021). The Relationship between US Adults' Misconceptions about COVID-19 Vaccines and Vaccination Preferences. *Vaccines*, 9(8), 901. <https://doi.org/10.3390/vaccines9080901>

Papadopoulos, I. (2006). *Papadopoulos I (Ed) (2006): Transcultural Health and Social Care: Development of Culturally Competent Practitioners*. Churchill Livingstone Elsevier. Edinburgh. ISBN 13: 978 0 443 10131 1. (351 pages).

Vaccines and immunization: What is vaccination? (n.d.). World Health Organization (WHO). Retrieved 9 February 2023, from <https://www.who.int/news-room/questions-and-answers/item/vaccines-and-immunization-what-is-vaccination>

Writers, S. (2022, December 20). *Vaccine Myths Debunked*. PublicHealth.org. <https://www.publichealth.org/public-awareness/understanding-vaccines/vaccine-myths-debunked/>